

Inhoud

Woord vooraf	
<i>Dirk Geldof</i>	9
Inleiding	11
<i>Nick Schuermans, Joke Vandenabeele, Stijn Oosterlynck, Marc Jans, Dirk Holemans</i>	11
Het DieGem-onderzoek	12
Focus op professioneel handelen	13
Leeswijzer	14
Hoofdstuk 1	
Solidariteit in superdiversiteit	
<i>Nick Schuermans, Stijn Oosterlynck, Joke Vandenabeele, Marc Jans</i>	17
Superdiversiteit	18
Solidariteit en superdiversiteit	23
Solidariteit hier en nu	26
Hoofdstuk 2	
Vorbij sociale cohesie: vier handvatten voor solidariteit in superdiversiteit	
<i>Nick Schuermans, Stijn Oosterlynck, Thomas Swerts, Joke Vandenabeele, Marc Jans</i>	29
Vorbij integratie: transformatie	31
Solidariteit en praktijken van burgerschap	34

INHOUD

De pedagogiek van solidariteit	40
Bronnen van solidariteit	47
Besluit	53

Hoofdstuk 3

Tussen integratie en transformatie op de woningmarkt

<i>Jana Verstraete, Anika Depraetere, Stijn Oosterlynck, Nick Schuermans, Joke Vandenabeele, Pascal De Decker</i>	57
---	----

De Belgische woonorde	58
Leeggoed en Solidair Wonen	60
Botsen met de bestaande woonorde	64
Transformeren van de bestaande woonorde	66
Besluit	68

Hoofdstuk 4

Burgerschapspraktijken in de vrije tijd

<i>Marc Jans, Joke Vandenabeele, Thomas Swerts, Anika Depraetere, Jolijn De Haene, Riet Steel, Tijs Van Steenberghe, Griet Verschelden</i>	71
--	----

Het participatievraagstuk	73
Vier strategieën van diversifiëren	75
Convivialiteit, voedingsbodem voor burgerschapspraktijken?	77
Maatschappelijke kwesties aankaarten	79
Claims maken	83
Besluit	86

Hoofdstuk 5

De pedagogiek van solidariteit in onderwijs en vormingswerk

<i>Nick Schuermans, Joke Vandenabeele, Pascal Debruyne</i>	89
--	----

HIVSET en de Mangoboom in Bloei	91
Normeren	93
Verbinden	95
Onderbreken	98
Burgerschapspraktijken	100

Hoofdstuk 6

Bronnen van solidariteit op het werk

Marc Jans, Pascal Debruyne, Marjan Moris, Floor Spijkers 105

Superdiversiteit en arbeidsmarktbeleid 106

Tower Automotive Gent en De Lijn Antwerpen 108

Wederzijdse afhankelijkheid 111

Gedeelde waarden en normen 113

Ontmoeting 114

Strijd 116

Besluit 118

Hoofdstuk 7

**Solidariteit in superdiversiteit professioneel ondersteunen:
vijf strategieën**

DieGem consortium 121

Strategie 1: Balanceer op vijf spanningsvelden van solidariteit 122

Strategie 2: Zet in op presentie 126

Strategie 3: Maak werk van plaats 129

Strategie 4: Neem een zoekende houding aan 133

Strategie 5: Verruim de handelingsruimte van beroepskrachten en vrijwilligers 135

Hoofdstuk 8

Handvatten voor concrete actie

Nick Schuermans, Joke Vandenabeele, Marc Jans, Stijn Oosterlynck 139

Hoofdstuk 9

En wanneer volgt het beleid?

Dirk Holemans 149

Literatuur 155

Editors 165